প্ৰশ্নঃ 'মামৰে ধৰা তৰোৱাল' উপন্যাসখনৰ এক বৈশিষ্ট্যমূলক আলোচনা প্ৰস্তুত কৰা।
(বিশেষত্ব / বিশ্লেষণাত্মক আলোচনা)

উত্তৰঃ 'সাহিত্য অকাডেমী বঁটা' কাঢ়ি আনা মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ উপন্যাস 'মামৰে ধৰা তৰোৱাল'ত সমাজৰ কঠোৰ বিধান, হৃদয়হীন লোকৰ ছলনা, নিষ্ঠুৰতা আৰু স্বাৰ্থপৰতা সুন্দৰ ভাবে প্ৰতিফলিত হৈছে। তলত উপন্যাসখনৰ বিশেষত্ব সমূহ বিশ্লেষণ কৰা হ'ল:

(১) 'মামৰে ধৰা তৰোৱাল' এখন ঝিলমিল বন্দী উপন্যাস। কিয়নো উপন্যাসখনত আনুষংগিক প্ৰসংগবোৰে চৰিত্ৰকলৈ একো উপকাহিনী গঢ় লৈ উঠিছে। যেনেকৈ কোম্পানী'ৰ শ্ৰমিক হিচাপে উপকাহিনীৰ প্ৰধান চৰিত্ৰ সমূহ মূল কাহিনীৰ লগত সংযুক্ত হৈ পৰিছে।

(২) 'মামৰে ধৰা তৰোৱাল' উপন্যাসত লেখিকাই বৰ্ণনামূলক আৰু কথোপকথনমূলক এই দুয়োটা ৰীতি অৱলম্বন কৰিছে। চৰিত্ৰসমূহৰ অৱয়ব, চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্য আৰু বিশেষ বিশেষ মুহূৰ্তত চৰিত্ৰবোৰৰ কৰ্মতৎপৰতা আদিৰ বিষয়ে জনাবলৈ বৰ্ণনাৰ আশ্ৰয় লৈছে। ঠিক সেইদৰে লেখিকাই লীডাৰ শাস্ত্ৰী মহোদয়ৰ বৃত্তান্ত প্ৰকাশ পাইছে চৰিত্ৰটিৰ সংলাপৰ মাজেদি।

৩) কাহিনীৰ বিচিত্ৰতা আৰু বৈচিত্ৰ্যপূৰ্ণ চৰিত্ৰৰ সংমিশ্ৰণে 'মামৰে ধৰা তৰোৱাল'ক এক সুকীয়া বিশেষত্ব প্ৰদান কৰিছে। শ্ৰমিক জীৱনক লৈ ৰচনা কৰা 'কেনাৰাম খেলা', 'অহিংসা' ~~আৰু~~ এই দুখন উপন্যাসতকৈ 'মামৰে ধৰা তৰোৱাল' শ্ৰেষ্ঠ। শ্ৰমিকসকলৰ জীৱন বিশেষকৈ অৱহেলিত হৰিজন পৰ্যায়ৰ দৰিদ্ৰ শ্ৰমিকসকলক কাৰখানাসমূহৰ দ্বাৰা বঞ্চনা কৰাৰ কৰুণ চিত্ৰ ইয়াত প্ৰকাশ পাইছে। চাকৰি নিশ্চিত কৰাৰ বাবে শ্ৰমিক সকলে কোম্পানীৰ বিৰুদ্ধে কৰা ধৰ্মঘটৰ পৰিকল্পনা লোকেল লীডাৰৰ প্ৰৱঞ্চনা আৰু অন্যান্য ইউনিয়নৰ লীডাৰৰ প্ৰৱঞ্চনা আৰু অন্যান্য ইউনিয়নৰ লীডাৰ সকলৰ ত্যাগ আৰু আত্মবলৰ অভাৱত নিষ্ফল হৈ যোৱাত যশোৱন্ত নামৰ হৰিজন লীডাৰজন আহত হৈ পৰে। সি অসহায় শ্ৰমিকসকলৰ দুৰ্দশা প্ৰত্যক্ষভাৱে অনুভৱ কৰিছিল। শেষত দুৰ্বৃত্ত-নিহত হলেও জীৱন দেৱাশিস নিশা হত্ত এমন তৰোৱাল হৈ লেবেলৰ লীডাৰ কাম্যীৰ মাজিবলৈ উদ্ভূত হৈছিল। উপন্যাসখনৰ মূলকাহিনীৰ সমান্তৰাল ভাৱে আন কেইবাটাও উপকাহিনী সৃষ্টি লৈ উঠিছে আৰু প্ৰতিটো উপকাহিনী সুকীয়া বৈশিষ্ট্যৰে উজ্জ্বলি উঠিছে। মাতংগিনী, লিচু লেডেঙৰ বসুমতী ~~বুঢ়ী~~ বুঢ়ী, কাঞ্চী মহেন্দ্ৰ আদি প্ৰতিটো উপন্যাসখনৰ চৰিত্ৰ সবল হৈ পৰিছে।

৪) 'মামৰে ধৰা তৰোৱাল'ৰ প্ৰতিটো চৰিত্ৰই পাঠকৰ বাবে হৈ পৰিছে অতি চিনাকী

আৰু আমীন। উপন্যাসখনত মনোৰমী, নাৰায়নী, বসুমতী, লোকেল লিডাৰ শাস্ত্ৰী, লিবু খাঁজুলা, লিবু লেঙেৰা, ৰাহু, কামু আদিকে ধৰি আন কেইবাটাও সৰু-সুৰা চৰিত্ৰৰ উপস্থিতিয়ে উপন্যাসখন সমৃদ্ধ কৰি তুলিছে। প্ৰধান চৰিত্ৰ হিচাপে মিৰ কথোকা হৈছে হৰিজন যুৱক মনোৰঞ্জক। সেই আৰু কিছু শিক্ষিত হোৱা বাবে হৰিজন শ্ৰমিকসকলৰ মাজত সি 'তিমিৰৰ ফুল' যেন আছিল। প্ৰথম অৱস্থাত তাৰ মাজত নায়কোচিত ~~আত্ম~~ সাহস আৰু কাৰ্যৰ অভাৱ দেখা যায় যদিও পিছলৈ তাৰ সাহস আৰু কাৰ্যৰ পৰিচয় পোৱা হৈছে। উপন্যাসখনৰ প্ৰধান নাৰী চৰিত্ৰ হ'ল নাৰায়নী। উপন্যাসখনত তাইৰ সাহসী আৰু প্ৰতিবাদী ৰূপটো তাইৰ কথা-বাৰ্তা আৰু কামৰ দ্বাৰা প্ৰকট হৈ উঠিছে। উপন্যাসখনত প্ৰতিটো চৰিত্ৰৰ চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্য আৰু দেহাৱয়ৱৰ বৰ্ণনা নিখুঁতভাৱে দিছে তাৰ ফলত পাঠকৰ চকুৰ সন্মুখত সিবোৰে জীৱন্ত প্ৰতিমূৰ্তি হিচাপে থিয় দিব পাৰিছে।

(৫) উপন্যাসখনৰ শিৰোনামটো দ্বাৰা লেখিকাই তথাকথিত কমিউনিষ্ট শ্ৰমিক সামৰ্থহীন 'মানুহবোৰ ঘৰা জন্তুবোৰ' বুলি ইংগিত কৰিছে। আন্দোলনকাৰী শ্ৰমিক ইউনিয়নৰ নীতিৰ সকলোৰে নাছিল কোনো সাহস, উদ্যম আৰু ~~মনৰ~~ আত্মবল। অৱশেষে অনিশ্চিত পৰিস্থিতিৰ মাজ দি পাৰ হোৱা মানুহৰ ছবি ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ অংকন কৰিলেও লেখিকাগৰাকী